

Függetlenség (szuverenitás) a történelemben

Az emberi létezés elkülönítettsége miatt mind az egyéni, mind a csoportos élet igényli a különböző szintű függetlenséget. Teljesen független persze senki és semmi sem lehet, mivel – más részről – az emberi élet a kölcsönös, egyenlőtlen függési rendszereken nyugszik.

S most tekintsünk el az egyéni létezés függetlenségi (individuális) problémáitól – bár ezek kulturálisan messzemenően alátámasztják a közösségi, csoportos függetlenségi igényeket is. A különálló csoportok kezdetben vérségi közösségek voltak ugyan, de valójában mindig életközösségek is, amelyek az önfenntartás s a létezésük folyamatossága érdekében igyekeztek nem másoktól függeni. Az etnikai közösségtudat az idők során különösen megerősödött a nem nagybirodalmakhoz tartozó népek körében.

A magyarság sajátos történetű közösség, amennyiben egy viszonylag kis létszámú nép rokontalanul is meg tudott maradni. S katonai erényei és államszervezői képességei révén Európa viharos közepén – nagy pusztulásai után is! – egy népi állományánál nagyobb térségre is rá tudta nyomni a bélyegét! A magyarok nagybirodalmi konfliktusok között is (oszmánok, Habsburgok, majd oroszok) ügyesen politizáltak, s vereségek után is talpon maradtak – bár népi állományuk tragikusan zsugorodott. A magyar sikeresség egyértelműen egy nagyon tehetséges vezetői réteghez kötődött, amely persze – más oldalról – egy hierarchikus társadalmi struktúrát rögzített, hiszen a közösségi sikerekért csak öntudatos „nagy vagyonok” tudtak áldozatot hozni. Annál is inkább, mivel a magyarság a XX. századig agrártársadalom volt.

A politikai-gazdasági függetlenség a világ különböző részein nagyon sokszínű viszonylatrendszereket hozott létre. Sokszor tulajdonképpen a különböző függési formák konkrét vizsgálata nélkül nem is lehet „ítéletet” hozni a függetlenségről.

A magyarság függetlenségének kérdése részben az Árpád-ház kihalása, de valójában Mohács és Buda elfoglalása (1541) után vetődik fel igazán. A török (és

szerb) népességpusztítás miatt az egykori közép-nagyhatalmi királyság szét-esik, s népének sorsa idegen hatalmak (oszmánok, Habsburgok) kezébe kerül. A magyarság megmaradása így elitjének ügye lesz, amelyik elit folyamatosan alkalmazkodik az erőviszonyokhoz. Másrészt azonban – társadalmilag – a magyarság mélyebb „európai reakciókkal” reagál új helyzetére. Környezetének többségével szemben lokálisan és intézményesen sajátos formákban fenntartja másoktól különböző létformáit (egyházait, iskoláit, szellemi életét).

A magyar nemesség pedig mint elit a térség legszervezettebb és „legpolitikusabb” társadalmi csoportjává válik, amely megkerülhetetlen lesz a Kárpát-medence uralmi viszonyaiban. A Habsburgok – több magyar függetlenségi harc leverése után – mindig velük kötnek kompromisszumot, a többieket cserben hagyják a győzelmek után is! Mi volt a magyarok titka? Mindig világosan látták korlátaikat, de azt is, hogy mit kell megőrizniük létezésük, megmaradásuk érdekében. Vagyis a magyarság korán felfedezte a „korlátozott függetlenség” eszméjét. A reális számvetés és kompromisszum ezért soha nem volt tőlük idegen.

Ehhez a fősodorhoz képest mindig kis csoportok voltak „engesztelhetetlenek”: II. Rákóczi Ferenc, Thököly Imre, majd Kossuth Lajos. A nagy többség, miközben a Habsburgok soha nem nyertek volna meg egy választást sem, szívesen építkezett, igyekeztek megmaradni. A szellemi életben azonban a kisebbség körében mindig nagy tábora volt a függetlenségi gondolatnak. Erdély örökségére támaszkodva (kedvencként) az önálló magyarságot hirdette. Ebben az összefüggésben volt nagy fontosságú a reformátusság (kálvinizmus), amely a magyar függetlenségi eszme igazi tömegereje volt. Igazából a Habsburgok is mindig őket tekintették a rebellió fészkeinek.

Hosszú időnek kellett eltelnie ahhoz, hogy egy zseniális református politikus, Tisza István a magyar függetlenség érdekében instrumentalizálja a Monarchiát, miután rájött arra, hogy az öreg struktúra a nemzeti államos tömeg-társadalmak világában immár nyíltan átmegy az erős elitek legitimálásába. S a nyugati világ (nagyhatalmi) imperializmusának hamis „demokratikus” elvei tulajdonképpen bármit megengednek.

A modern világ függetlenségi eszméi óriási hazugságok, mivel független csak az lehet, akinek pénze, hatalma van. Másrészt a függetlenség – ebből következően – tisztán materiális valami. A függetlenség a globalizáció kialakulásával még nagyobb hamisság lett, hiszen a korlátlan profitelv mindent aláás. Így függetlenséget ma már csak egyéni világunk fegyelmezett alakítása révén tudunk teremteni.

A régi népi-nemzeti függetlenségi elvet a wilsonizmus, majd az Atlanti Charta hazug jelszavai üresítették ki a népek önrendelkezési jogával, a szabad kereskedelemmel stb., amelyek valójában az erősek jogának szankcionálását szolgálták. Ma lassan eljutunk oda, hogy a demokratikusan legitimált kormányok helyett a nagy nemzetközi (globális) cégek dönthetnek majd minden kérdésben (lásd az atlanti szabadkereskedelmi övezet tervét!).

Mit jelenthet ilyen körülmények között a függetlenség? Nagyon sokat akkor, ha egy nemzeti politikai képviselőt nem a helytartóság kényelmes álláspontja vezérli. A mai magyarországi baloldal azonban születése óta mindig helytartó („európai”) akart lenni. Ők ma is úgy gondolják, hogy a Nyugat mindent (mindent jobban) tud, s nekünk követni kell azt. Ekkor kezd megsemmisülni a szellemi függetlenség, mégpedig önkéntesen. A függetlenség ilyen feladása persze csak a helytartóknak jó, ők megkapják jutalmukat, míg a nép többsége a „szükségszerűség” „tudományos igazságainak” kemény kényszereit szenvedheti.

A függetlenség a globalizmus korában egyre nehezebben megvalósítható állapot. Ugyanis abszolút antidemokratikusan nem a „nép” által legitimált emberek, hanem a pénzvilág spekulációs hatalmai döntenek egy sor kérdésben. A „gazdaság” fölé kerekedik a politikának, s ezt olyan emberek segítik, akik így kitartottá válnak (politikusok, újságírók, „tudósok” stb.). A világ pedig halad a réginél is rosszabb abszolutizmusok felé, amelyeket a gazdagok által megvásárolt technikák megdönthetlenné tesznek (lásd lehallgatások!). Így a függetlenség visszaszorul a magánélet, a baráti társaságok világába. Az embereket nem fogja megvédeni semmi attól, hogy „humanista” tőkeközpontok diktálják az életmódokat, nézeteket, erkölcsöt. Gyakran már ma is ez történik a „liberalizmus” (szabadelvűség) jegyében, vagyis szabadon eldöntik egyesek, hogy például valamit nem szabad csúfolni (mert az „szent” nekik), viszont minden mást lehet csúfolni, ami szent másoknak. A függetlenségnek tehát az ún. szabadság nevében valójában nő a jelentősége. Hiszen a régi, „premodern” korban – a technika akkori színvonalán – „objektív” módon voltak a különböző csoportok, etnikumok függetlenek. Néhány művelt embertől eltekintve a „tagság” nem is nagyon tudta, hogy másként is lehet élni, gondolkodni.

A fogyasztói nagyvárosi társadalomban minden uniformizálódik. Ott már csak nagy pénzért lehet akár az „étkezési függetlenséget” is megvalósítani. A legtöbbször tudatosan manipulatív tv/média világa már a gyermekkorban függőségeket alakít ki. Az erre a helyzetre kialakuló „függetlenségi radikalizmusok” sokszor bornírt szellemi-kulturális világot jelentenek.

A függetlenséget tehát csak stabil, tartós értékelviségek alapján lehet felépíteni, amely a teremtési rend/természetjog alapján működtethető toleránssal. Olyan alapon tehát, amelyen állva mindenki tudja, nem volt, nincs és nem lesz – legfeljebb egy földön kívüli más civilizációval szemben – egységes érték és érdekelt emberi világ! Ebből a szempontból maga a Föld, a Teremtés sokszínűsége diktál, s így még „üzletileg” és „technikailag” sem lehet egységesíteni.

Azok a lapos racionalista elméletek, amelyek napjainkban hatékonysági alapon „tesznek ajánlatot” az emberiségnek, valójában „ősemberi”, magukat istenpótló szerepbe katapultáló hülyeségek. Lehet, hogy képviselőik tényleg elhiszik azt, hogy ők a világ megváltói. Ebben a szerepben azonban magukat kulcspozícióba helyezve elveszik mások saját magukat illető döntési jogköreit. Az em-

beri (forradalmas) megváltások, szemben a krisztusi megváltással, mindig ilyenek, vagyis diktatórikusak, s nem a másik szeretetén alapulnak. Ők másokat mindig boldogítani akarnak, még ha azt azok nem is akarják.

A függetlenség, illetve az arra való törekvés bonyolult ügy, senki sem tudja megmondani azt, hogy mi a „jó” végeredmény. Egy biztos, a magyar függetlenségi törekvés mindig pozitív volt, ha elfogadjuk azt az elvet, hogy a magyarság isteni szándék, egy olyan történeti értékteremtő közösség létezése, amelyet senki más nem pótolhat. (S nyilván ez vonatkozik minden más nemzeti/etnikai közösségre is!) A függetlenségi törekvések persze mindig konkrétak (a magyarságnál tartósan a Habsburgok, oszmán törökök, majd kisantant, szovjetek, nyugati tőke, USA), s az ezekhez való viszonyban is a súlypontok változtak, ahogyan az „elnyomás” is.

Ha most a XX. század második felének magyar történetét nézzük, akkor a rövid közvetlen náci/nyilas időszakot leszámítva a vörös kényszert/diktatúrát, majd a fehér ateista/materialista pénztőke diktatúrájának mindent meghatározni akaró működését láthatjuk. Lényegi különbség csak annyi, hogy az utóbbi nálunk – de máshol ez már nem igaz! – nem gyilkolt közvetlenül, míg az előbbi tömeggyilkos rendszer volt.

A globális világban a függetlenség egy viszonylag kis nemzeti közösség számára nehéz, főleg pénzügyileg. A pénzügyi rendszer ugyanis olyan strukturáltságú és célrendszerű, hogy egy országot csődbe tud kergetni jó gazdasági eredmények mellett is. Ezért kell a hazai tulajdonlást emelni s a másoknak való „kitettséget” csökkenteni. A régi paraszti világ önellátó gazdálkodását az emberi foglalkoztatás miatt is példának kell venni. Elvégre a gazdálkodás az emberek minél nagyobb tömegének megfelelő megélhetéséért folytatandó, s nem a kevesek maximális hasznáért.

A jövő magyar társadalom jó sorsa, értelmes közösségi élete tehát nem a nemzetközi „nagykapitalizmus” útján valósítható meg, hanem az attól való jelentős függetlenség útján. Mindenféle szabadpiaci utópia s nemzetközi automatizmus félrevezetés. Népünk, nemzetünk jövője saját teljesítményeinken nyugszik.